ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 06.11.1974 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

104

ZÁKON

z 23. októbra 1974,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 9 sa vypúšťa odsek 2 a označenie odseku 1.
2. Za § 9 sa vkladajú § 9a, 9b a 9c, ktoré znejú:

„§ 9a

Zriaďuje sa Zbor ozbrojenej ochrany železníc (ďalej len "zbor"), ktorý pôsobí v obvode celoštátnych dráh. Základnou úlohou zboru je chrániť plynulosť a bezpečnosť železničnej prevádzky, objekty a zariadenia, verejný poriadok a bezpečnosť osôb aj majetku v obvode celoštátnych dráh. Jednotlivé zložky (útvary a skupiny) zboru zriaďuje Federálne ministerstvo dopravy, ktoré tiež určuje početné stavy, výzbroj a výstroj zboru, zásady jeho organizácie, ako aj zásady výcviku a výkonu služby jeho príslušníkov, a to po dohode s Federálnym ministerstvom vnútra a Federálnym ministerstvom národnej obrany.

§ 9b

(1) Pri vykonávaní služobných úkonov, zákrokov, ako aj pri ostatnej služobnej činnosti sú príslušníci zboru povinní dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť občanov aj svoju vlastnú a usilovať sa o to, aby občanom v súvislosti s touto činnosťou nevznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu vykonávaného opatrenia.

(2) Príslušníci zboru sú oprávnení

a) požadovať na mieste vysvetlenie od osoby, od ktorej možno očakávať, že môže prispieť k objasneniu závažných skutočností, týkajúcich sa narušenia alebo ohrozenia bezpečnosti a plynulosti železničnej prevádzky, verejného poriadku alebo bezpečnosti života a zdravia, ako aj majetku, pokiaľ nie je podozrenie, že ide o trestný čin alebo prečin. Vysvetlenie sa nesmie požadovať od toho, kto by ním porušil zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bol od tejto povinnosti oslobodený. Vysvetlenie môže odoprieť ten, kto by ním sebe alebo blízkej osobe spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania,

b) zisťovať v miestach, ktoré nie sú verejnosti prístupné, totožnosť osôb a ich oprávnenie v týchto miestach sa zdržiavať,

c) zisťovať totožnosť osoby, ktorá narušuje alebo ohrozuje bezpečnosť a plynulosť železničnej prevádzky, verejný poriadok alebo bezpečnosť života a zdravia, ako aj majetku, a prípadne aj osoby, ktorá bola pri takom konaní prítomná,

d) predviesť osobu, ktorá nechce alebo nemôže v miestach, ktoré nie sú verejnosti prístupné, hodnoverne preukázať svoju totožnosť alebo ktorá narušuje alebo ohrozuje bezpečnosť a plynulosť železničnej prevádzky, verejný poriadok, bezpečnosť života a zdravia, ako aj majetku, a odovzdať ju ihneď príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti alebo ju prepustiť, len čo pominulo dôvody na predvedenie,

e) presvedčiť sa, či ten, koho predvádzajú, nie je ozbrojený, a podľa povahy prípadu zbraň až do ďalšieho opatrenia príslušných orgánov odobrať,

f) v súvislosti s pátraním po stratených alebo zavlečených zásielkach sa presvedčiť, či hľadaná vec nie je v skladiskách alebo dopravných prostriedkoch, prípadne v iných priestoroch na území obvodu celoštátnych dráh,

g) po predchádzajúcej márnej výzve na jej vydanie odňať predbežne vec, ktorá by mohla byť vyhlásená za prepadnutú alebo zabranú, a ihneď ju odovzdať príslušným orgánom,

h) ukladať a vyberať v blokovom konaní pokuty za priestupky.

(3) Ak príslušník zboru zakročuje, použije - pokiaľ to povaha zákroku vyžaduje a okolnosti dovoľujú - slová ,,v mene zákona“.

(4) Každý je povinný poslúchnuť výzvu zakročujúceho príslušníka zboru.

(5) O predvedení podľa odseku 2 písm. d) sa spíše na príslušnom útvare zboru záznam.

(6) O predbežnom odňatí veci vydá príslušný útvar zboru osobe, ktorej sa odobrala, potvrdenie.

§ 9c

(1) Príslušníci zboru sú oprávnení v obvode celoštátnych dráh v záujme ochrany dráh a verejného poriadku, najmä na odvrátenie útoku na seba alebo na inú osobu, pri služobných zákrokoch proti výtržníkom a iným nebezpečným osobám alebo na prekonanie odporu, ktorý smeruje k zmareniu ich služobného zákroku, úkonu alebo výzvy, ako aj na zabránenie úteku predvádzanej osoby použiť hmaty a chvaty sebaobrany, vreckový slzotvorný prostriedok, obušok, putá, služobného psa, úder zbraňou, výstrahu a varovný výstrel do vzduchu.

(2) Príslušník zboru je oprávnený použiť strelnú zbraň len v týchto prípadoch:

a) aby v prípade nevyhnutnej obrany odvrátil útok vedený proti jeho osobe alebo bezprostredne mu hroziaci alebo útok na život inej osoby;

b) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo stanovište, po márnej výzve, aby sa od útoku upustilo;

c) aby zamedzil útek nebezpečného páchateľa, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať;

d) ak treba zneškodniť zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb.

Pri použití strelnej zbrane sú príslušníci zboru povinní dbať na nevyhnutnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb, a čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej služobný krok smeruje. Pokiaľ to okolnosti služobného zákroku dovoľujú, je príslušník zboru povinný pred použitím zbrane použiť prostriedky uvedené v odseku 1.

(3) Ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu možné, sú príslušníci zboru pred použitím prostriedkov podľa odsekov 1 a 2 povinní použiť dohováranie, napomenutie a výzvu.

(4) Príslušníci zboru sú povinní použiť z prostriedkov uvedených v odsekoch 1 a 2 ten, ktorý umožňuje riadne splnenie ich služobných povinností a pritom čo najmenej poškodzuje osobu, proti ktorej zakročujú. Zároveň dbajú, aby sa tento prostriedok použil len primeraným spôsobom a aby prípadná škoda nebola v zrejmom nepomere k významu chráneného záujmu.

(5) Pri služobnom zákroku proti jednotlivej osobe sa nesmie použiť zbraň, slzotvorný prostriedok, obušok, putá a služobný pes proti ťarchavej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a dieťaťu, okrem prípadov, keď to povaha útoku vedeného týmito osobami proti chráneným záujmom alebo mimoriadnosť vzniknutej situácie nevyhnutne vyžaduje.

(6) O služobných zákrokoch podľa odseku 1 sa spíše na príslušnom útvare zboru záznam."

3. § 19 znie:

„§ 19

Štátnu správu vo veciach dráh podľa tohto zákona vykonávajú dráhové správne orgány. Drahovým správnym orgánom je Federálne ministerstvo dopravy, pre mestské dráhy a dráhy osobitného určenia príslušný ústredný orgán štátnej správy Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky a krajské národné výbory. Federálne ministerstvo dopravy môže poveriť plnením úloh dráhového správneho orgánu orgány svojich podriadených organizácií “.

4. § 20 ods. 1 a 2 znie:

"(1) Štátny odborný dozor na dráhach vykonáva dráhový správny orgán. Tento orgán sleduje, či sa zaisťuje bezpečnosť a plynulosť prevádzky dráh a či sa zachovávajú podmienky ustanovené právnymi predpismi pre činnosť v dráhovej doprave.

(2) Štátny odborný technický dozor na dráhach patrí Federálnemu ministerstvu dopravy, ktoré môže jeho výkonom poveriť orgány svojich podriadených organizácií. Orgán štátneho odborného technického dozoru na dráhach sleduje, či lanové dráhy a iné technické zariadenia, ktoré určí Federálne ministerstvo dopravy po dohode s Českým úradom bezpečnosti práce a Slovenským úradom bezpečnosti práce (ďalej len „určené technické zariadenia"), sú spôsobilé na zaistenie bezpečnej a plynulej prevádzky.“

5. V § 20 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:
"(3) Pri činnosti uvedenej v odseku 2 orgán štátneho odborného technického dozoru

a) preveruje spôsobilosť určených technických zariadení pri projektovaní, výrobe a prevádzke v organizáciách riadených Federálnym ministerstvom dopravy, ako aj u výrobcov, prevádzateľov a užívateľov týchto zariadení, ktoré podliehajú štátnemu odbornému technickému dozoru na dráhach, a vydáva osvedčenia, že určené technické zariadenia dovážané pre organizácie riadené Federálnym ministerstvom dopravy spĺňajú požiadavky kladené na tieto zariadenia,

b) preveruje, či organizácie riadené Federálnym ministerstvom dopravy, ako aj prevádzatelia a užívatelia zariadení, ktoré podliehajú štátnemu odbornému technickému dozoru, majú spôsobilosť na výrobu, montáž, opravy, údržbu a na revízie určených technických zariadení, a vydáva im príslušné potvrdenia,

c) ďalej preveruje odbornú spôsobilosť pracovníkov na vykonávanie skúšok, revízií, obsluhy a údržby určených technických zariadení a vydáva im o tom osvedčenia,

d) hodnotí technickú úroveň zvárania, riadi výučbu a dáva príslušné oprávnenia na zváranie koľajových vozidiel a vyhradených koľajových zariadení v doprave,

e) zodpovedá za odbornú úroveň zváračskýc skúšok vykonávaných v dopravných výcvikových strediskách,

f) eviduje závažné poruchy (havárie) určených technických zariadení a úrazy, ku ktorým došlo v súvislosti s prevádzkou týchto zariadení,

g) posudzuje dokumentáciu určených technických zariadení, registruje ju a archivuje,

h) vyjadruje sa o spôsobilosti určených technických zariadení na prevádzku."

6. Za § 20 sa vkladá § 20a, ktorý znie:

"§ 20a

(1) Dráhový správny orgán je tiež oprávnený zisťovať zdroje ohrozovania, poškodzovania alebo rušenia dráhovej prevádzky, dráhových telekomunikácií po vedení a dráhových zabezpečovacích zariadení po vedení; pritom je povinný zachovávať prevádzkové a bezpečnostné predpisy platné pre tieto zariadenia,ako aj pre objekty, v ktorých sa tieto zariadenia nachádzajú. Dráhový správny orgán je oprávnený vydať na odstránenie závady pokyn. Ak prevádzateľ rušiaceho zariadenia tomuto pokynu nevyhovie, dráhový správny orgán vydá po prerokovaní s príslušným nadriadeným orgánom prevádzateľa rušiaceho zariadenia rozhodnutie o jeho vyradení z prevádzky.

(2) Organizácie, ktoré sú zodpovedné za poškodenie dráhových vedení, najmä dráhového zabezpečovacieho zariadenia v podzemných kábloch, sú povinné okrem náhrady spôsobenej škody, príp. pevnej sumy náhrady za poškodenie dráhových zariadení (§ 8) zaplatiť pokutu.

(3) Za poškodenie kábla dráhového vedenia v ochrannom pásme dráhy možno uložiť pokutu do 50 000 Kčs, za poškodenie kábla položeného mimo ochranného pásma dráhy pokutu vo výške do 10 000 Kčs.

(4) Pokuty ukladá dráhový správny orgán; konanie o uložení pokuty môže začať do jedného roka odo dňa, keď sa o poškodení dráhového kábla dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k poškodeniu dráhového kábla došlo.

(5) Pokuty plynú do štátneho rozpočtu federácie prostredníctvom Federálneho ministerstva dopravy. Pokuty ukladané krajským národným výborom sú rozpočtovým príjmom republiky."

7. § 28 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novým odsekom 2, ktorý znie:

"(2) Ustanovenie § 9 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 110/1064 Zb. o telekomunikáciách sa nevzťahuje na dráhové vedenie, a to dráhové telekomunikácie po vedení a dráhové zabezpečovacie zariadenia po vedení, pokiaľ nie sú samy zdrojom ohrozovania, poškodzovania alebo rušenia jednotnej telekomunikačnej siete, prípadne iných telekomunikačných zariadení."

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1975.

Dr. Štrougal v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64 ústavného zákona o československej federácii

Indra v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.